

Notat

Analyse af udfordringer på børneniveau i de udsatte boligområder i København

7. april 2021

Resumé

I notatet præsenteres de foreløbige resultater fra BUFs analyse af børn i udsatte boligområder. Analysen har fokus på andel af børn i daginstitution, elevfravær, nationale test, sprog og trivsel. Analysen viser, at skolebørn i udsatte boligområder oftere har højere elevfravær og scorer lavere i nationale tests end børn fra ikke udsatte-boligområder. Ligeledes viser analysen, at børn fra udsatte boligområder oftere har sproglige udfordringer, samt at trivslen hos dagtilbudsbørn i udsatte boligområder er markant lavere end hos dagtilbudsbørn fra ikke-udsatte boligområder.

Baggrund

Med henblik på at understøtte udviklingen i de udsatte boligområder, er der i Københavns Kommune over det seneste år foretaget en række analyser, som til sammen bidrager til, at der i kommunen oparbejdes et stadigt større og mere nuanceret billede af de udfordringer, som gør sig gældende i områderne, og den udvikling som er i gang.

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Økonomiforvaltningen har over en længere periode været i dialog om igangsættelsen af en analyse af udfordringer på børneniveau i de udsatte boligområder. Formålet med analysen er at skabe et tværgående billede på omfanget af udfordringer i de udsatte boligområder i København på børneniveau.

Analysen indeholder på nuværende tidspunkt kun data fra Børne- og Ungdomsforvaltningen, men det er tanken på længere sigt at afsøge muligheden for at koble data fra andre forvaltninger på. Dels for at nuancere billedet ift. børnegruppen og tværgående problemstillinger, dels for at opnå et dybere indblik i de forhold, som gør sig gældende i de familier, som børnene er en del af. På denne baggrund er BUF og SOF gået i dialog om at udvide analysen med data vedrørende sociale sager på børne- og voksenområdet.

Følgende udsatte boligområder indgår i analysen: Aldersrogade, Bispeparken, Hørgården, Lundtoftegade, Mjølnerparken og Tingbjerg/Utterslevhuse¹. De foreløbige resultater af analysen ligger nu klar og vil blive præsenteret i dette notat. Analysens fokusområder er: andel børn i institution, elevfravær, nationale test, sprog, trivsel og sammenhængen mellem sprog og trivsel.

Metode

Datasættet, som benyttes i analysen, består af alle børn og unge mellem 0-18 år pr. september 2020. Der bor relativt få børn i de enkelte udsatte boligområder, hvilket gør det sværere at dykke ned i fx enkelte årganges resultater. Derfor kobler analysen resultater fra flere år og flere forskellige datakilder, hvor dette vurderes hensigtsmæssigt.

Dermed er det ikke muligt at se på udviklingen over tid, men analysen bliver mere robust, da der indgår flere observationer end ved en gængs opgørelse.

Foreløbige resultater

Analysens resultater viser, at børn i udsatte boligområder ofte er ramt af flere problemstillinger, og at nogle problemstillinger er markant mere udtalte i udsatte boligområder end i resten af byen.

Antal børn og unge i de udsatte boligområder

Analysen indbefatter i alt data for 3789 børn og unge mellem 0-18 år. De pågældende bor i et af de udsatte områder pr. 23.9.2020. Som det fremgår af tabellen nedenfor, er der er markant flest børn og unge i aldersgruppen i Tingbjerg, mens der er færrest i Lundtoftegade.

Udsat område	Antal børn	Andel af børn i udsatte områder
Aldersrogade	523	14%
Bispeparken	342	9%
Hørgården	344	9%
Lundtoftegade	315	8%
Mjølnerparken	403	11%
Tingbjerg/Utterslevhuse	1862	49%
I udsatte områder i alt	3.789	-
Ikke udsat område	108.827	-

¹ Analysen er baseret på Boligministeriets liste over udsatte boligområder fra 2020. I 2021 er Bispeparken, Hørgården og Lundtoftegade kommet af listen, mens Stærevej på Nørrebro er blevet tilføjet.

Børn i institution

Med parallelsamfundslovgivningen blev der indført krav om obligatoriske læringstilbud til børn, som er bosat i et udpeget boligområde, og som ikke er indmeldt i institution, når de fylder 1 år.

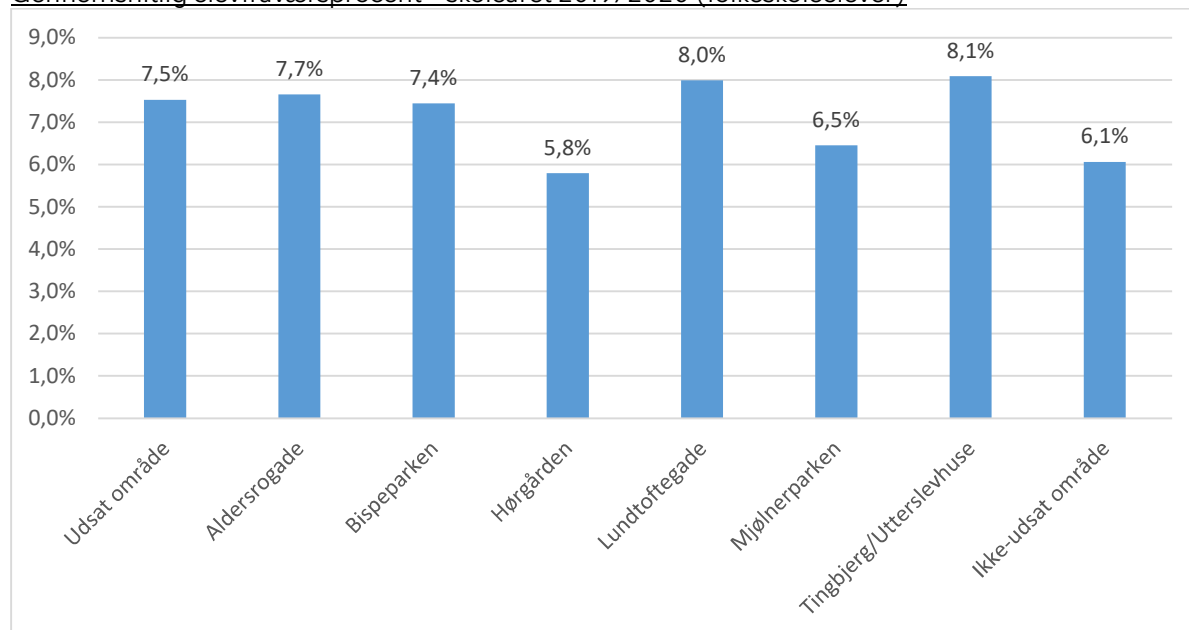
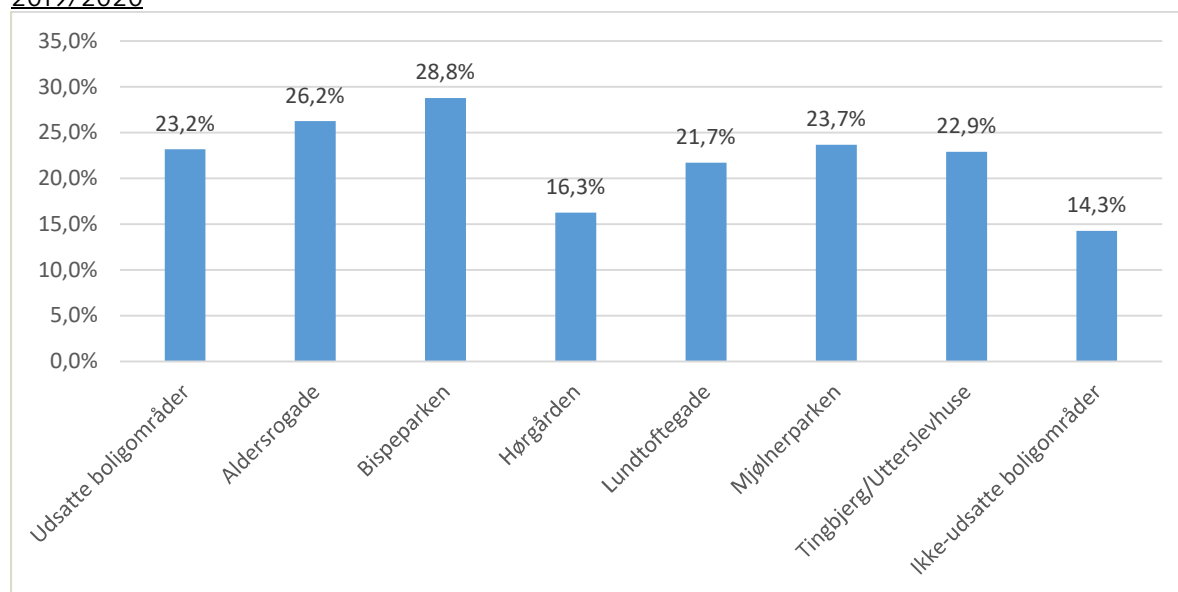
Analysens resultater viser, at andelen af børn mellem 1 og 6 år, der ikke er i institution, er højere i de udsatte boligområder end i resten af byen. Forskellen er imidlertid ikke så stor – data viser, at langt størstedelen af børnene i de udsatte boligområder er tilknyttet et dagtilbud.

Udsat område	Antal indmeldte i institution	Antal ikke-indmeldte i institution	Børn mellem 1-6 år (frasorteret børn i skole)	Andel i institution
Aldersrogade	86	6	92	93%
Bispeparken	109	8	117	93%
Hørgården	75	9	84	89%
Lundtoftegade	76	6	82	93%
Mjølnerparken	60	6	66	91%
Tingbjerg/Utterslevhuse	506	50	556	91%
Udsatte områder i alt	912	85	997	91%
Ikke udsatte områder	32286	2019	34305	94%

Elevfravær

Elevfravær registreres løbende for alle elever i den københavnske folkeskole. I analysen fremgår det gennemsnitligt elevfravær og andel elever med mere end 10 procents fravær i skoleåret 2019/20. Data er opgjort på samlet set 37.982 elever, hvoraf 1510 er bosat i et udsat område.

Som figurerne nedenfor viser, er skolefraværet højere i de udsatte boligområder, men det er ikke markant højere i forhold til de ikke udsatte boligområder. Kigger man ned i andelen af børn, der har over 10% fravær, så ses imidlertid en markant forskel, hvor de udsatte boligområder ligger højere i fravær end de ikke udsatte boligområder.

Gennemsnitlig elevfraværsprocent - skoleåret 2019/2020 (folkeskoleelever)Andel folkeskoleelever med mere end 10 procents fravær - skoleåret 2019/2020

Nationale tests

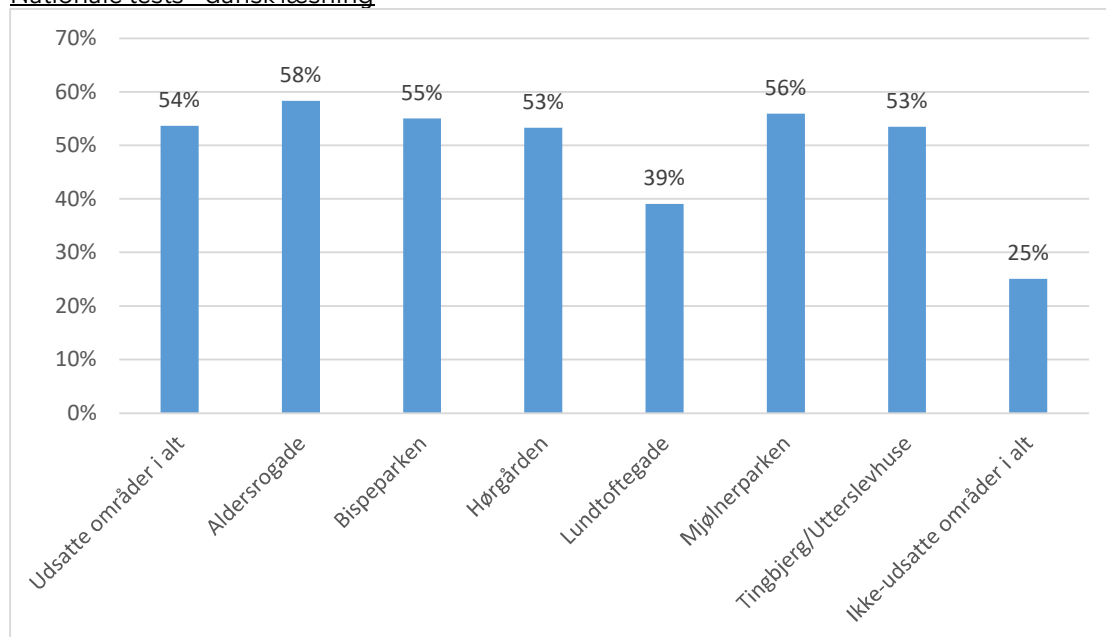
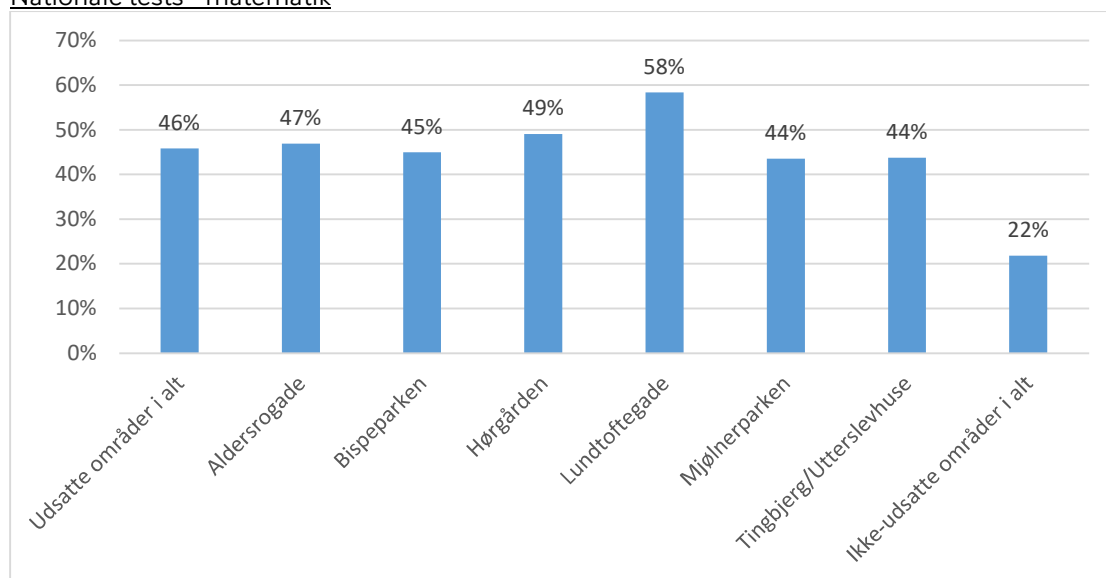
Nationale test er obligatorisk i læsning i 2., 4., 6. og 8. klasse og i 3., 6. og 8. klasse i matematik². I denne analyse tages udgangspunkt i den enkelte elevs seneste nationale test i løbet af de seneste fire år. De seks niveauer på den kriteriebaserede skala er:

1. Fremragende præstation
2. Rigtig god præstation
3. God præstation
4. Jævn præstation
5. Mangelfuld præstation
6. Ikke tilstrækkelig præstation

Det er et nationalt mål, at 80% af eleverne skal placeres i én af de tre øverste kategorier og at andelen af elever, der placeres i de to nederste reduceres år for år. Data er opgjort på samlet set 23.828 elever i læsning, hvoraf 983 er bosat i et udsat område. I matematik er data opgjort for 19.602 elever, hvoraf 827 er bosat i et udsat område.

Som det fremgår af nedenstående figurer, er der i de udsatte boligområder markant flere elever, der i læsning og matematik placeres i de tre svageste kategorier i nationale tests. Både i matematik og i dansk læsning er det således ca. halvdelen af eleverne bosat i de udsatte boligområder, der har faglige udfordringer.

² I skoleåret 2019/2020 har nationale test ikke været obligatoriske for alle skoler. De har skulle gennemføres af de 20 pct. af skolerne, som klarede sig dårligst i dansk og matematik ved afgangseksamen. Herudover har et repræsentativt udsnit af landets skoleklasser gennemført test. Der er tale om midlertidige regler i overgangsperioden til et nyt evaluerings- og bedømmelsessystem. De midlertidige regler for skoleåret 2019/2020 vurderes ikke at have betydning for analysens resultater.

Nationale tests - dansk læsningNationale tests - matematik**Sprog**

Der findes to forskellige test af sprog, som benyttes i Københavns Kommune. Den ene er sprogscreeningen i 0. klasse, hvor alle elever i den københavnske folkeskole screenes for sproglige udfordringer.

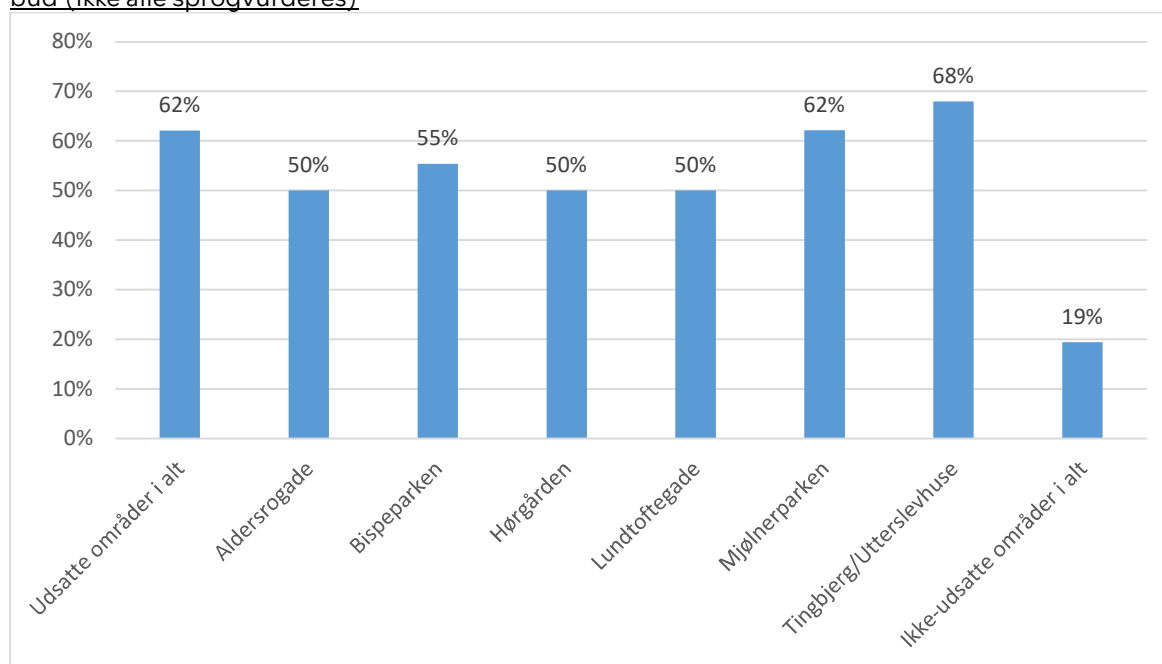
Den anden er sprogvurderingen i dagtilbud for børn mellem 3 og 6 år. Her sprogvurderer pædagoger i dagtilbud børn, som de vurderer, har behov for en sprogvurdering. Det er således ikke alle børn i dagtilbud, der sprogvurderes.

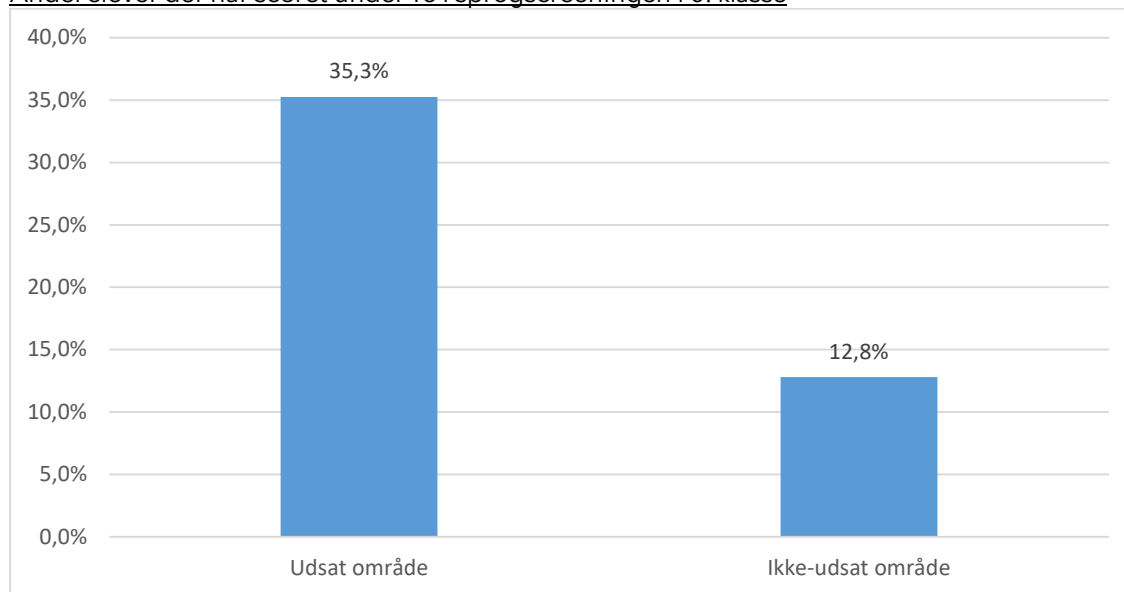
I begge test placeres børnene på en skala fra 0-100. I denne analyse tages udgangspunkt i den senest kendte screening eller vurdering for det enkelte barn og andelen af børn, der har scoret under 15, vises.

Data for 0. klassescreeningen er opgjort på samlet set 7.720 elever, hvoraf 173 er bosat i et udsat område. I dagtilbud er data samlet set opgjort for 12.493 børn, hvoraf 609 er bosat i et udsat boligområde.

Som det fremgår af figurerne nedenfor, er andelen af børn, der er bagud sprogligt i de udsatte boligområder høj. 62% af børnene fra de udsatte boligområder, der sprogvurderes i børnehaven, scorer under 15, mens det kun er tilfældet for 19% af børnene fra resten af byen, der sprogvurderes. Ved sprogscreeningen i 0. klasse gælder, at 35,3% af børnene fra udsatte boligområder scorer under 15, mens 12,8% af børnene fra ikke udsatte boligområder scorer under 15.

Andel børn der har scoret under 15 i deres seneste sprogvurdering i dagtilbud (ikke alle sprogvurderes)

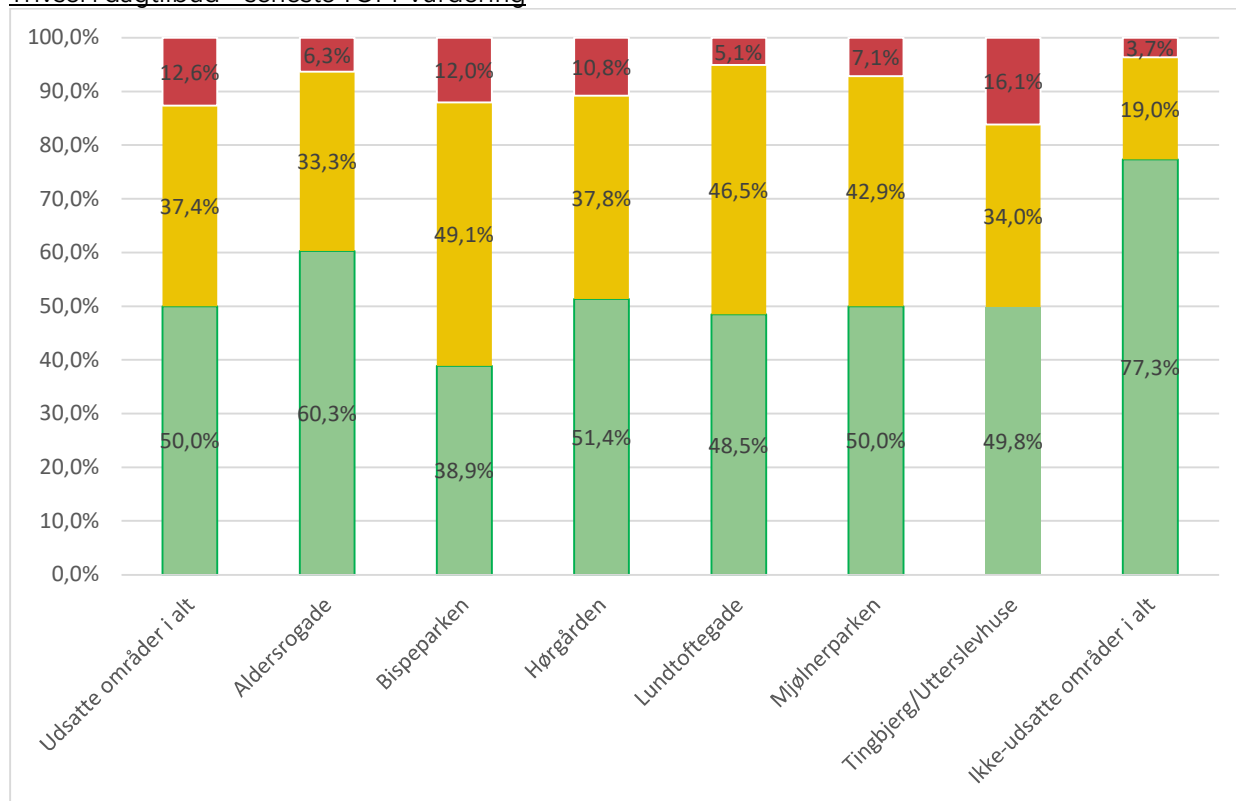

Andel elever der har scoret under 15 i sprogscreeningen i 0. klasse*Trivsel*

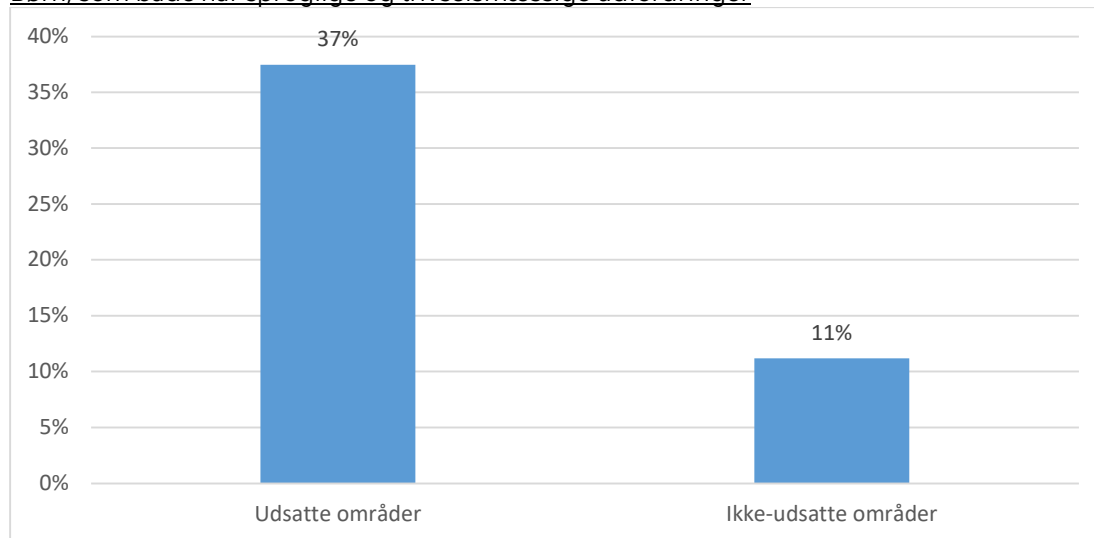
I dagtilbud i Københavns Kommune benyttes redskabet TOPI til at vurdere børns trivsel. TOPI-data er hidtil kun anvendt som et redskab til det enkelte dagtilbud og i forhold til dagtilbuddets arbejde med det enkelte barn. Pædagogerne på et barns stue vurderer børnene til enten at være i rød, gul eller grøn trivsel hvert halve år. Såfremt et barn er i enten gul eller rød trivsel planlægges en indsats for at forbedre barnets trivsel.

I analysen benyttes et barns seneste TOPI-vurdering. Data er opgjort på samlet set 37.173 børn, hvoraf 1172 er bosat i et udsat område.

Analyseresultaterne viser, at trivslen er markant lavere blandt dagtilbudsbørn i de udsatte boligområder end i de ikke udsatte boligområder. 50% af børnene fra udsatte boligområder er ved seneste TOPI-vurdering i deres dagtilbud blevet placeret i enten rød eller gul kategori. Til sammenligning er 22,7% af børnene fra resten af byen placeret i rød eller gul kategori. Data viser, at 12,6% af børnene fra udsatte boligområder er placeret i den røde kategori, mens det blandt børn fra ikke udsatte boligområder gælder 3,7%. Tingbjerg/Utterslevhuse og Bispeparken er de boligområder, hvor trivslen er lavest.

Trivsel i dagtilbud – seneste TOPI-vurderingSammenhæng mellem sprog og trivsel

Analyseresultaterne viser desuden en sammenhæng mellem dårligt sprog og manglende trivsel. For de børn i de udsatte boligområder, hvor der findes registrering af både sprogkompetencer og en TOPI-vurdering, gør det sig gældende, at 37% har udfordringer i forhold til både sprog og trivsel.

Børn, som både har sproglige og trivselsmæssige udfordringer

Videre proces

Forvaltningen er i dialog med SOF og ØKF om en mulig udvidelse af analysen, som udvalget vil få til orientering, når analysen er udarbejdet. Derudover indgår analysens resultater i forvaltningens udarbejdelse af budgetønsker til Budget 2022 vedrørende udsatte boligområder.

På BUU-mødet i juni 2021 skal udvalget drøfte kvalitet på dagtilbudsområdet, herunder chancelighed, hvor der vil være mulighed for at drøfte analysens resultater samt nuværende og mulige indsatsområder i de udsatte boligområder.